

OPERĂ, DANS

Luminița VARTOLOMEI

Rugul infidelităților

Printre ramurile pădurii împietrite aidoma ogivelor unui templu, focul sacru al druizilor înroșește amenințător cerul, în momentele când prada pe care el o așteaptă se apropie primejdios de actul trădării ce-i va determina condamnarea la moarte. Iar vinovăția ce trebuie pedepsită este aici multiplă: Norma a trădat pe de o parte jurământul de castitate făcut ca preteasă-profetesă a zeului Irminsul și pe de altă parte poporul Galiei subjugat de către romani, în vreme ce proconsulul Pollione trădează și dragostea Normei, și datoria față de cei doi copii pe care-i au împreună.

Această poveste pe care acum șapte pătrare de veac libretistul Felice Romani i-a oferit-o lui Vincenzo Bellini, determinându-l să creeze capodopera prea scurtei sale vieți (la 26 decembrie 1831, când la Teatro alla Scala din Milano publicul ovaționa întâia dată **Norma**, compozitorul de-abia împlinise 30 de ani și avea să mai trăiască doar patru), se pretează de minune decorului unic pe care, la Opera din Brașov, scenografa Viorica Petrovici și foarte tânărul ei discipol Adrian Cristea i l-au construit: splendidele ziduri dantelate ce înconjoară spațiul de joc coboară în trepte către rampă, dizolvându-se în aceleași tonuri vegetale de verde, ocru și brun.

Cu siguranță, alegând **Norma** spre a îmbogăți repertoriul teatrului pe care îl și conduce în calitate de director general, regizorul Cristian Mihăilescu a vizat din capul locului o tratare hieratică a subiectului, capabilă să reliefeze însă deopotrivă duritatea conflictelor politice, religioase și personale, întrepătrunse de așa manieră încât să scoată în evidență cu maximă acuitate forța pasiunilor și a caracterelor. Departe de a fi palide siluete cântătoare, cele șase personaje ale tragediei sunt astfel angrenate într-o confruntare acerbă, chiar dacă expresia ei scenică rămâne de o simplitate demnă, lipsită de orice urmă de grandilocvență. Cu remarcabila sa artă de a manevra logic mulțimile, Cristian Mihăilescu umple sau golește scena pe cât de firesc, pe atât de pictural, corul devenind și din punct de vedere vizual personajul colectiv de care destinul eroilor depinde într-o covârșitoare măsură. Omniprezența galilor se ghicește până și dincolo de pereții ce adăpostesc viața secretă a Normei, motivând faptul că ultimele trei Scene din actul I și primele trei din actul II constituie o veritabilă operă de cameră, închisă în miezul operei mari ce o înconjoară. (De altfel, în montarea lui Cristian Mihăilescu cele două acte ale tragediei lirice nici nu sunt separate de o pauză, ci – dimpotrivă – interludiul simfonic le leagă laolaltă.)

O interpretare muzicală la fel de reușită slujește partitura lui Bellini, sub conducerea lui Traian Ichim: pe cât de ferm și de riguros, pe atât de flexibil și de antrenant, dirijorul ridică execuția orchestrală la un nivel remarcabil, cu unele momente de mare strălucire chiar (precum *tremollo*-urile corzilor și solo-urile de violoncel din actul II), și echilibrează admirabil sonoritățile vocale cu acelea instrumentale, specularând abil diferența considerabilă de nivel dintre scena înaltă și fosa neobișnuit de adâncă. Lăudabilă este de asemenea evoluția corului, de câțiva vreme încoace aflat în evident progres, sub îndrumarea lui Jean Maria Juan.

Dar atuul cel mare al spectacolului îl constituie distribuția rolurilor soliste: pe interpreta eroinei titulare – Diana Schydłowsky, soprană cu o voce amplă, vibrând emoționant și în registrul său grav – Cristian Mihăilescu a descoperit-o cu un an în urmă, printre participanții la Concursul Internațional de Canto de la Toulouse (unde regizorul nostru este mereu invitat în juriu), iar pentru *Pollione* a apelat acum la tenorul clujean Sorin Lupu – glas puternic, strălucitor și bine condus, promițând o carieră importantă și de lungă durată; *Adalgisa* este Anda Pop, cântăreață cu o voce de mare calitate (caldă, luminoasă, catifelată) și acrită expresivă, căreia Cristian Mihăilescu i-a dăruit o „scenă a nebuniei” inexistentă în partitură, dar cât se poate de plauzibilă ca deznodământ pentru soarta unui personaj esențial al dramei, abandonat însă pe drum de către libretist; *Oroveso* este interpretat de către basul Marius Goșa cu prestanța demnă de un mare sacerdot, *Flavio* găsește în Mihai Irimia un glas frumos timbrat și care se armonizează perfect cu acela al lui Sorin Lupu, iar *Clotilde* are în Cristina Roșu o interpretă credibilă și sensibilă.

În ansamblu, deci, încă una dintre acele montări cu care Opera din Brașov întreprinde cu succes lungi turnee în vestul Europei; din păcate, fără a se abate și pe la noi, prin București...

Opera din Brașov – Norma. Muzica: Vincenzo Bellini. Libretul: Felice Romani. Regia: Cristian Mihăilescu. Scenografia: Viorica Petrovici și Adrian Cristea. Conducerea muzicală: Traian Ichim. Cu: Diana Schydłowsky (*Norma*), Sorin Lupu (*Pollione*), Anda Pop (*Adalgisa*), Marius Goșa (*Oroveso*), Cristina Roșu (*Clotilde*), Mihai Irimia (*Flavius*). Data premierei: 6 martie 2007.